

Sammanfattning

Syftet har varit att granska om rutiner finns och om dessa är ändamålsenliga när det gäller hantering av stöldbegärliga inventarier. Med stöldbegärliga inventarier avses här t ex radio, tv, stereo, kameror, dvd, oh-kanon, d v s utrustning som är lätt att omsätta i pengar. Behov av att uppmärksamma området finns med tanke på att det endast inom UMAS anmäls ca 500 stölder varje år. Efter genomförd granskning lämnar vi följande sammanfattande synpunkter.

- Resultatet av granskningen ger en något splittrad bild av hur man arbetar på olika arbetsplatser för att säkerställa stöldbegärliga inventarier. Vi kan konstatera att det finns olika behov av insatser och omfattning av insatser beroende på hur exponerad för allmänheten enheten/avdelningen är och vilken typ av inventarier som finns på arbetsplatsen. Vi anser att väl genomtänkta riskbedömningar skall ligga som grund för behov av åtgärder och insatser.
- Inledningsvis konstaterar vi att 44 procent svarar att man har inventarieförteckningar över stöldbegärliga inventarier. Övriga svarar nej, vet ej och 10 procent menar att man inte har denna typ av inventarier.
- Vi konstaterar också att 75 procent av respondenterna efterlyser mer information om hur de bäst skall hantera sina inventarier ur säkerhetssynpunkt. Lika många svarar att de inte fått information om hur stöldbegärliga inventarier skall hanteras och inventeras. Vi anser att det finns behov av information och av standardiserade blanketter för inventering m m i syfte att underlätta arbetet för verksamheterna. Det är även tämligen oklart bland dem som svarat om det finns regler för avyttring, försäljning och kassation.
- Vi bedömer att sjukhusens säkerhetsfunktion är känd i verksamheten. Nästan alla svarar att de vet vart de skall vända sig om de vill ha information om hur man skall hantera inventarier ur säkerhetssynpunkt.
- Drygt hälften svarar att det förekommit stölder på arbetsplatsen av stöldbegärliga inventarier under de senaste 1-3 åren. Samtidigt menar 55 procent att stölder på arbetsplatsen är ett litet eller mycket litet problem.
- Inventering av konstverk ansvarar Kulturnämnden för. Vi bedömer att ca hälften inte känner till om hur konstverken skall hanteras eller om det finns rutiner för inventering och kontroll av dessa. Vid samtal med säkerhetsansvariga framgår det tydligt vem som är ansvarig för konstverken. Vi bedömer att det kan finnas behov av att göra fler inventeringar av dessa och sprida information om att Kulturnämnden är ansvarig för dessa. Konstverkens placering skiftar ofta vilket försvårar möjligheten att behålla kontrollen över dessa.
- De tillfrågade svarar att kontroll finns över medicinskteknisk utrustning genom bl a årliga inventeringar. De flesta anger att datorer hanteras centralt inom förvaltningen. Genom våra samtal med några respondenter har det dock framkommit att detta inte alltid fungerar. Vid stöld av en dator uppdagades att denna inte var förtecknad vare sig på arbetsplatsen eller på sjukhusets IT-enhet. Således kunde man inte lämna fullständig uppgifter till polisen vid anmälan om stölden.

1 Inledning, metod, bakgrund och syfte

I revisionsplanen för 2006 har Region Skånes revisorer beslutat att genomföra en granskning via ett enkätverktyg. Slutligt föremål för granskning blev ”Hantering av stöldbegärliga inventarier.”

Granskningen har genomförts genom internetbaserad enkätundersökning samt genom intervjuer och studier av dokument. Region Skånes Revisionskontor har genomfört granskningen. Enkäten har skickats ut genom Regionens och respondenternas e-postadresser och dessa har sedan besvarat frågorna via e-post.

Syftet med granskningen har varit att granska om rutiner finns och om dessa är ändamålsenliga när det gäller hantering av stöldbegärliga inventarier. Med stöldbegärliga inventarier menas i första hand i detta sammanhang t ex radio/stereoanläggningar, tv-apparater, telefoner, kameror, projektorer handverktyg och övrig teknisk utrustning. Således utrustning som är förhållandevis lätt att omsättas i pengar.

Regionfullmäktige fastställde en säkerhetspolicy 2003. I denna framgår att Regionstyrelsen skapar förutsättningar för verksamheterna att lösa sina uppgifter och fastställer riktlinjer för säkerhetsarbetet. Respektive verksamhet ansvarar för det löpande säkerhetsarbetet och detta skall vara en integrerad del i det dagliga arbetet. Arbetet med säkerhetsfrågorna delas upp i huvudområdena

- Allmän säkerhet
- Medicinsk säkerhet
- Katastrof och beredskap

Föreliggande granskning ingår i huvudområdet Allmän säkerhet. Med Allmän säkerhet avses här att skapa förutsättningar för säkerhet och trygghet, genom att förebygga brott mot/av de människor som kommer i kontakt med Region Skånes verksamheter samt förebygga brott mot egendom och andra värden.

En checklista, vilken gäller generellt inom Region Skåne, har fastställts. Denna skall vara en generell grundnivå för allmän säkerhet. Checklistan (RH-Check 2006:1) behandlar registrering m m av stöldbegärlig utrustning (t ex konst, datorer, video, kameror, projektorer). RH-Check är avsedd att användas minst en gång per år.

I policyn framgår att säkerhetsarbetet skall redovisas i respektive verksamhets årsredovisning. Genom stickprov av verksamheternas årsredovisningar för 2006 framkommer att detta inte är regel inom alla förvaltningar.

1.1 Målgrupp

Telefonintervjuer har genomförts med säkerhetscheferna inom berörda förvaltningar. Avstämning avseende rätt målgrupp för enkäten har gjorts med dessa. Målgruppen är t ex verksamhetschefer, chefsjuksköterskor tekniska chefer och enhetschefer.

Målgruppen på de fyra förvaltningarna fördelades enligt

	antal utskick	antal svar
USiL	27	27
UMAS	30	22
Helsingborg	25	23
CSK	17	16
Testenkät	1	0
Summa	100	88

94 personer har påbörjat och delvis besvarat enkäten varav 68 har slutfört och besvarat alla frågor som berör dem. Vissa frågor i enkäten berör inte alla och härav följer att dessa frågor fått en lägre svarsfrekvens. En del frågor har varit obligatoriska att besvara, vilket innebär att respondenten måste svara på frågan innan det är möjligt att gå vidare och besvara nästa fråga.

2 Resultat av granskningen

Nedan redovisas resultatet av granskningen i tabeller. Under tabellerna kommenteras resultatet av enkätsvaren. **Observera att samtliga tabeller i undersökningen inte presenteras. Svaren på vissa frågor presenteras endast i löpande text.**

Tab 1. Upprättas inventarieförteckningar

2. Upprättas inventarieförteckningar inom arbetsplatsen/enheten?			
1	ja alltid	31	36 %
2	ja, ibland	28	33 %
3	nej mer sällan	15	18 %
4	nej, aldrig	5	6 %
5	vet ej	6	7 %
Totalt:		85	100%

69 procent av respondenterna svara att man upprättar någon form av inventarieförteckningar. Två tredjedelar anger att datorer och övrig it-utrustning finns förtecknat. Vid intervjuerna framkommer datorer skall finnas i centralt register inom förvaltningen. 44 procent svarar att inventarier såsom radio, tv, video kameror m m förtecknas och nästan 80 procent svarar att inventarieförteckningar finns över medicinsk-teknisk utrustning. För denna finns särskilda rutiner. Avseende konstverk svarar 36 procent att dessa återfinns i inventarieförteckningar och dessa sköts av Kulturnämnden.

Tab 2. Finns instruktioner och regler

4. Följande frågor i frågeformuläret handlar om stöldbegärliga inventarier, såsom radio, tv, stereo, kameror, dvd, konstverk m m. (Se vidare i följebrevet till detta frågeformulär). - - Finns det instruktion/regler som anger att inventarieförteckningar skall föras över stöldbegärlig egendom?			
1	ja	5	6 %
2	nej	38	48 %
3	vet ej	36	46 %
Totalt:		79	100%

Endast 6 procent svarar att instruktioner/regler finns som anger att förteckningar skall föras. Det skall observeras att 46 procent svarar vet ej.

Genom en sköppen fråga i enkäten framgår att ca 55 procent anser att förvaltningens säkerhetschef/motsv är ansvarig att driva och informera om säker hantering av stöldbegärliga inventarier. Ca 35 procent anser att ansvaret ligger på respektive enhet, område avdelning eller motsvarande.

91 procent av respondenterna svarar att det saknas rutin/instruktion eller vet inte om det finns rutin/instruktion för hur inventarieförteckningar skall föras. Övriga menar att sådan rutin finns.

På frågan om det finns regler för registrering m m för personalens eventuella hemlån av inventarier svarar 83 procent att det inte är aktuellt med hemlån. 12 procent svarar nej och övriga ja.

Tab 3. Stöldskyddsmärkning

Sker stöldskyddsmärkning av stöldbegärliga inventarier?			
ja alltid	19	26 %	
ja ibland	29	40 %	
nej mer sällan	10	14 %	
aldrig	6	8 %	
vet ej	8	11 %	
Totalt:	72	100%	

Ca 25 procent svarar att stöldskyddsmärkning alltid görs och 40 procent svarar det att sker ibland. Övriga menar att det sker mer sällan, aldrig och 11 procent svarar vet ej.

Tab 4. Avyttring, försäljning och kassation

Finns det rutiner/regler för hur avyttring/försäljning/kassation av inventarier skall genomföras? Alltså, att dessa skall avföras från inventarieförteckningen.			
ja för alla	9	12 %	
ja för vissa	21	29 %	
nej det saknas	12	17 %	
vet ej	18	25 %	
ej aktuellt	12	17 %	
Totalt:	72	100%	

Som framgår av tabellen svarar 42 procent att det inte finns eller att man inte känner till om det finns regler för avyttring, försäljning och kassation. Ungefär lika många menar att regler finns för vissa eller alla typer av inventarier. 17 procent anger att det inte är aktuellt med dessa åtgärder.

Tab 5. Konstverk

Finns det rutiner/regler för inventering och kontroll av konstverk?			
ja för alla	12	17 %	
ja för vissa	14	19 %	
nej det saknas	13	18 %	
vet ej	23	32 %	
ej aktuellt, finns inga konstverk	10	14 %	
Totalt:	72	100%	

Inventering av konstverk utförs av kulturnämnden. Av svaren framgår att hälften menar att det finns regler och rutiner för kontroll av konstverk. 32 procent svarar att man inte känner till om det finns sådana.

Tab 6. Hur skall inventering genomföras

Har du fått information om hur stöldbegärliga inventarier skall hanteras och inventeras?			
ja	10	14 %	
nej	53	74 %	
vet ej/kommer inte ihåg	9	12 %	
Totalt:	72	100%	

Ca tre fjärdedelar svarar att man inte har fått information om hur stöldbegärliga inventarier skall hanteras och inventeras.

Tab 7. Uppdatering, inventering

13. Uppdateras inventarieförteckningar regelbundet, t ex årligen?			
1 ja	33	46 %	
2 nej	16	22 %	
3 vet ej	16	22 %	
4 ej aktuellt	7	10 %	
Totalt:	72	100%	

När genomfördes inventering och uppdatering av stöldbegärlig egendom senast på arbetsplatsen?			
under de senaste sex månaderna	14	19 %	
för 6-12 månader sedan	7	10 %	
mellan 1-2 år sedan	5	7 %	
mer än 2 år sedan	2	3 %	
aldrig gjort någon inventering	13	18 %	
vet ej	26	36 %	
ej aktuellt	5	7 %	
Totalt:	72	100%	

Som framgår av tabellerna anger nästan hälften att uppdatering av inventarieförteckningar sker. Ca en tredjedel svarar också att inventering och uppdatering har genomförts de senaste 12 månaderna. 54 procent svarar att man aldrig gjort inventering eller så vet man inte om det gjorts inventering.

I de fall ingen uppdatering görs har 38 personer svarat på frågan. På denna öppna fråga svarar dessa att medicinsk-teknisk utrustning inventeras årligen. Man hänvisar till kulturnämnden när det gäller konstverk och till IT-avdelningen/motsv när det gäller datorer. När det gäller stöldbegärliga inventarier svarar man att det är visuell kontroll som gäller och menar att detta oftast räcker eftersom man inte har så många inventarier att ha kontroll över och att man märker om något har försvunnit.

Tab 8. Vilka uppgifter finns i inventarieförteckningarna

Om det finns inventarieförteckning över stöldbegärliga inventarier på din arbetsplats, vilka uppgifter innehåller då denna/dessa?			
typ av inventarie			
ja	36	95 %	
nej	2	5 %	
Totalt:	38	100%	
fabrikat			
ja	32	94 %	
nej	2	6 %	
Totalt:	34	100%	
tillverkningsnummer/motsv			
ja	30	91 %	
nej	3	9 %	
Totalt:	33	100%	
anskaffningspris			
ja	19	68 %	
nej	9	32 %	
Totalt:	28	100%	
anskaffningsår			
ja	29	88 %	
nej	4	12 %	
Totalt:	33	100%	

placering			
ja	31	97 %	
nej	1	3 %	
Totalt:	32	100%	
uppgift om skrotning, stöld, avyttring			
ja	16	62 %	
nej	10	38 %	
Totalt:	26	100%	
datum för genomförd inventering			
ja	28	88 %	
nej	4	12 %	
Totalt:	32	100%	
underskrift av den som genomfört inventering			
ja	24	77 %	
nej	7	23 %	
Totalt:	31	100%	

Ovan framgår hur respondenterna svarat på frågan om vilka uppgifter som ingår i inventarieförteckningar över stöldbegärliga inventarier.

47 procent svarar att inventarieförteckning över stöldbegärliga inventarier saknas.

Tab 9. Information

Behöver du mer information och kunskap om hur du bäst skall hantera stöldbegärliga inventarier ur säkerhetssynpunkt på din arbetsplats?			
ja	50	74 %	
nej	15	22 %	
vet ej	3	4 %	
Totalt:	68	100%	

Tre fjärdedelar efterlyser mer information om hur de bäst skall hantera sina stöldbegärliga inventarier ur säkerhetssynpunkt.

På frågan om man känner till vart man skall vända sig om man vill ha mer information om hur man skall hantera inventarier ur säkerhetssynpunkt svarar nästan alla att man skulle vända sig till den säkerhetsansvarige på förvaltningen.

Tab 10. Stölder

Har det under de senaste 1-3 åren skett stölder av stöldbegärliga inventarier på arbetsplatsen?			
ja	36	53 %	
nej	28	41 %	
vet ej	4	6 %	
Totalt:	68	100%	

Hur bedömer att du problemet är med stölder av stöldbegärlig egendom/inventarier på din arbetsplats?			
mycket stort problem	0	0%	
stort problem	2	3 %	
varken stort eller litet problem	20	29 %	
litet problem	20	29 %	
mycket litet problem	18	26 %	
inget problem	6	9 %	
vet ej	2	3 %	
Totalt:	68	100%	

Som framgår av tabellerna svarar drygt hälften att stölder har skett på arbetsplatsen under de senaste 1-3 åren. Endast tre procent anser att stölder är ett stort problem medan 55 procent anser att stölder är ett litet eller mycket litet problem. 29 procent anser att det varken är ett stort eller litet problem.

Tab 11. Hur är kontrollen som helhet

Hur bedömer du som helhet att kontrollen är över stöldbegärliga inventarier på din arbetsplats?			
kontrollen är			
mycket bra	9	13 %	
bra	26	38 %	
varken bra eller dålig	18	26 %	
dålig	8	12 %	
mycket dålig	3	4 %	
vet ej	4	6 %	
ej aktuellt, har inga stöldbegärliga inventarier	0	0 %	
Totalt:	68	100%	

Hälften bedömer att som helhet är kontrollen över stöldbegärliga inventarier bra eller mycket bra. Bara 16 procent anser att den är dålig eller mycket dålig. En stor del (26 procent) bedömer den vara varken bra eller dålig.